

Ministeriet
for Ligestilling
og Kirke

Statusrapport 2011-2012: Handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel 2011-2014.

Den tværministerielle arbejdsgruppe til bekæmpelse af menneskehandel

Indhold

INDHOLD	1
INDLEDNING	2
NYE AKTIVITETER	3
<i>Ofre for menneskehandel identificeres</i>	<i>3</i>
<i>Ofre for menneskehandel får optimal støtte</i>	<i>7</i>
<i>Efterspørgslen på ydelser fra menneskehandlede i Danmark begrænses</i>	<i>10</i>
<i>Menneskehandel forebygges internationalt</i>	<i>11</i>
<i>Retsforfølgelse af bagmændene</i>	<i>13</i>
STATISTISKE OPGØRELSER	15

Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K
www.lige.dk

Telefon 3392 3390
Telefax 3392 3913
e-post lige@lige.dk

Ligestillingsafdelingen

Dato: 23. maj 2012
J.nr. 2012-1452
/Kaspe

Indledning

Side 2

Handel med mennesker er en indbringende form for organiseret kriminalitet. Samtidig er handel med mennesker et fundamentalt brud med menneskerettighederne og en meget alvorlig forbrydelse. I Danmark såvel som internationalt er handel med mennesker et stigende problem.

Minister for ligestilling har det koordinerende ansvar for implementeringen af den danske indsats til bekæmpelse af menneskehandel, og Ligestillings- og Kirkeministeriet er formand for den tværministerielle arbejdsgruppe på området bestående af Social- og Integrationsministeriet, Justitsministeriet, Udenrigsministeriet, Skatteministeriet, Beskæftigelsesministeriet og Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse.

I Danmark har vi siden 2002 samlet indsatsen til bekæmpelse af menneskehandel i handlingsplaner. Alle handlingsplaner har været finansieret af satspuljemidler. Hovedparten af midlerne kanaliseres videre til Center mod Menneskehandel (CMM), der står for samarbejdet og kontakten til NGO'er og sociale organisationer på området. Der er afsat 85,6 mio. kr. til den nationale, sociale indsats i perioden 2011-2014. Hertil skal lægges bistandsmidler, der bruges til forebyggende projekter i udviklingslande, finansiering af Udenrigsministeriets Naboskabsprogram og andre midler, der afsættes i Politiet, SKAT og andre relevante myndigheder.

Den første handlingsplan til bekæmpelse af handel med mennesker, "Handlingsplan mod kvindehandel 2002-2006", blev i 2005 udvidet med et tillæg om børn. Disse blev i 2007 afløst af "Handlingsplan til bekæmpelse af handel med kvinder, mænd og børn 2007-2010". I 2007 blev CMM oprettet. CMM referer til minister for ligestilling og har som hovedopgaver at koordinere samarbejdet mellem de sociale organisationer og andre myndigheder samt indsamle og formidle viden om menneskehandel.

I "Handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel 2011-2014" fortsætter indsatsen med at målrette og forbedre eksisterende tiltag. Handlingsplanen er bygget op om fem hovedområder: 1) Identificere ofre for menneskehandel, 2) Støtte til ofre for menneskehandel, 3) Begrænse efterspørgslen på ydelser fra menneskehandlede i Danmark, 4) Forebygge menneskehandel internationalt og 5) Retsforfølgelse af bagmændene.

Handlingsplanens primære målgruppe er alle ofre for menneskehandel. Selvom kvinder stadig udgør den største gruppe af identificerede ofre, er parterne bag handlingsplanen meget opmærksomme på handel med børn og handel til tvangsarbejde. Indsatsen på disse områder er over de seneste år intensiveret. Handlingsplanens sekundære målgrupper er bagmændene, potentielle kunder, mulige ofre i afsenderlande og relevante myndigheder og andre aktører på området.

Den tværministerielle arbejdsgruppe udarbejder hvert år en statusrapport, der sendes til satspuljeordførerne og offentliggøres på minister for ligestillings hjemmeside. Derudover gennemføres ved afslutningen af hver handlingsplans periode en samlet ekstern evaluering af hele perioden.

I det følgende gennemgås de nye aktiviteter, der skal igangsættes som del af implementeringen af den nuværende handlingsplan. Disse aktiviteter bygger videre på den bestående indsats og videreførte aktiviteter, som er beskrevet i handlingsplanen. Afslutningsvist er der i statusrapporten et afsnit med relevante statistiske opgørelser.

Nye aktiviteter

I handlingsplanen introduceres en række nye aktiviteter. Disse skal ses som supplement til og videreudvikling af den indsats, der allerede foregår med henblik på at identificere og støtte ofre, forebygge menneskehandel nationalt og internationalt samt retsforfølge bagmændene.

Side 3

I det følgende beskrives, hvordan det går med implementeringen af de nye aktiviteter, der er igangsat.

Ofre for menneskehandel identificeres

Effektivisere og forankre det opsøgende arbejde i prostitutionsmiljøet

Aktivitet	Ansvarlig	Status for implementering
Mødestederne med sundhedstilbud videreudvikles.	Center Mod Menneskehandel (CMM)	Besøgstallet for Mødestedet i Colbjørnsensgade i København er fortsat stigende. Der er adgang til juridisk rådgivning en gang om måneden. Der tilbydes undervisning i engelsk, IT, og som noget nyt tilbydes udredning af kompetencer og udarbejdelse af CV med henblik på beskæftigelse. Mødestedet bruges i stigende omfang til individuelle samtaler uden for åbningstid mhp. på udredning, rådgivningen og oplysning om muligheder og rettigheder bl.a. i forhold til identifikation og frivillig hjemsendelse. Mødestedet har åbne sundhedstilbud tre gange om ugen i aftentimerne, bemanded med læger og sygeplejersker og med mulighed for at konsultere en jordemoder. Der rådgives og undervises i sikker reproduktionsadfærd og sundhed. Besøgstallene i Pro Vests drop-in center er svagt stigende i forhold til 2010. Der ydes rådgivende og udredende samtaler. Sundhedsklinikken er fortsat åben en gang om ugen, og fremmødet er stabilt i forhold til tidligere år. Pro Vests tilbud dækker Region Syddanmark.
De mobile sundhedstilbud, der var etableret på forsøgsbasis, fastholdes.	CMM	Det mobile sundhedstilbud i Aarhus, der dækker både Region Midt og Nordjylland er fastholdt, og flere timer er allokeret til den opsøgende jordemoder/sygeplejerske. Der er afdækket et stort behov for en intensiveret indsats i region Nord. Øget indsats for identifikation af ofre for menneskehandel via det sundhedsfaglige tilbud og samarbejdet med de socialfaglige medarbejdere har givet de første resultater i form af enkelte identifikationer. ProVest har også fastholdt og konsolideret sit mobile sundhedstilbud, der dækker Region Syddanmark.
Nye kommunikationsformer målrettet poten-	CMM	Illustrativt fortællende billedmateriale indsamlet i Nigeria bruges nu af socialarbejderne i forbindelse

tielle ofre for menneskehandel udvikles.		<p>med identifikationsamtaler med potentielle ofre for menneskehandel ved politiaktioner. Materialet bruges også i Mødestedet i forbindelse med udredning.</p> <p>Der er givet støtte til film optaget i Nigeria med autentiske klip af kvinder, der er vendt hjem og har startet en ny tilværelse. Filmklippene forventes færdige og i brug i sidste halvdel af 2012 i forbindelse med information til målgruppen om Nigeria og mulighederne for en forberedt hjemsendelse.</p> <p>På baggrund af CMM studierejser til væsentlige afsenderlande nemlig Nigeria, Rumænien og Italien og Spanien i 2011 vil der blive udviklet yderligere informationsmateriale til potentielle ofre for menneskehandel fra andre oprindelseslande.</p> <p>Der planlægges informationsmateriale målrettet potentielle ofre for menneskehandel til tvangsarbejde. Materialet skal udarbejdes i samarbejde med relevante myndigheder (Arbejdstilsynet, Skat, politiet, Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering, Udlændingestyrelsen) og med arbejdsmarkedets parter. Materialet ventes udviklet i sidste halvdel af 2012 og første halvdel af 2013.</p>
Sundhedspersonale undervises i menneskehandel	CMM	<p>Undervisningsfilmen "Mistanke om menneskehandel" målrettet sundhedsprofessionelle er blevet vist for sundhedsfagligt personale i forskellige fora samt på Rigshospitalets Epidemiklinik. Derudover er filmen tilgængelig for fagfolk (og andre interesserede) på sundhed.dk. I 2012 vil filmen blive promoveret i en række relevante fora og sendt til alle relevante sundhedsuddannelser.</p> <p>Filmens speak er blevet kommenteret og godkendt af Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse samt af Udlændingestyrelsen.</p> <p>CMM har i 2011 til 1. kvartal 2012 undervist sundhedspersonale i Røde Kors regi, og der er holdt oplæg for forskelligt sundhedspersonale i Sygehusvæsenet i Jylland og på Fyn med udgangspunkt i erfaringer fra det mobile sundhedstilbud i Aarhus. Ved disse arrangementer er filmen "Mistanke om menneskehandel" omdelt.</p>
Forskellige social- og sundhedsfaglige metoder afprøves, evalueres og implementeres.	CMM	<p>Det mobile sundhedstilbud i Aarhus har udviklet samarbejdet mellem sundhedsfaglig medarbejder og de socialfaglige medarbejdere. Arbejdet har resulteret i enkelte identifikationer.</p> <p>Der planlægges etablering af sundhedsklinik, hvor samarbejdet kan udvikles yderligere, ligesom også samarbejdet med det lokale politi om skånsom behandling af potentielle ofre forsøges styrket i 2012. Dette skal bl.a. ske ved, at samtaler og udredning af</p>

		<p>menneskehandel foretaget af CMM i forbindelse med tilbageholdelser kan foregå i lokaler tilknyttet sundhedsklinikken frem for på politistationen.</p> <p>Mødestedet i Colbjørnsensgade i København arbejder med øget empowerment hos kvinderne i form af større bevidsthed om egne kompetencer. Dette sker bl.a. ved arbejde omkring udvikling af CV'er. Der arbejdes også med at lade kvinderne tage større ansvar for eget liv fx i forbindelse med undervisning i prævention og i forbindelse med abort. Muligheden for at bruge Mødestedet til individuelle samtaler uden for åbningstid udnyttes i stigende omfang i forbindelse med individuel rådgivning og udredning. Information om muligheden for en forberedt hjemsendelse og betingelserne for denne er intensiveret.</p> <p>Reden International har udbygget sit krisecentertilbud med en række undervisningstilbud i bl.a. engelsk og bogføring mhp at gøre kvinderne bedre rustet til tilværelsen i hjemlandet eller andet sted.</p>
--	--	--

Udbygge det opsøgende arbejde omkring mindreårige

Aktivitet	Ansvarlig	Status for implementering
Yderligere fokus på afdækning af en eventuel forekomst af menneskehandel med mindreårige inden for andre områder end prostitution.	CMM	<p>CMM har i februar 2012 udgivet hæftet 'Når børn er ofre for menneskehandel - kendetegn og hjælpemuligheder'</p> <p>Hæftet er et fagligt redskab og henvender sig primært til fagpersoner, der i deres daglige arbejde kan komme i kontakt med børn, der kan være udsat for menneskehandel, fx personale på asylcentre og opholdsteder, gadeplansmedarbejdere, socialrådgivere, arrest- og fængselspersonale, politiet og kommunale sagsbehandlere.</p> <p>Målet med hæftet er at sætte fokus på og skærpe opmærksomheden på problemstillingen - at børn udnyttes og menneskehandles til forskellige former for udnyttelse fx tiggeri, kriminalitet og tvangsarbejde. Samtidigt skal hæftet bidrage til identificering af mindreårige ofre for menneskehandel og implementering af procedurer.</p> <p>Hæftet er udformet i samarbejde med relevante faglige parter og ministerier og kan downloades her: http://www.centermodmenneskehandel.dk/nyheder/bornkan-ogsaa-vaere-ofre-for-menneskehandel</p> <p>Derudover vil 'Projekt opsøgende indsatser i udvalgte store byer' (se nedenfor) være med til at sikre fokus på</p>

		forskellige former for menneskehandel af børn og unge. CMM vil inden sommer 2012 have været ude i alle CMMs referencegrupper ¹ og holdt oplæg om menneskehandel med børn for at skærpe fokus på problemstillingen.
Den opsøgende indsats i forhold til mindreårige udvides, således at opsøgende arbejde på gaden i sommerperioden gennemføres i udvalgte byer.	CMM	Processen vedr. 'Projekt opsøgende indsatser i udvalgte store byer' er i gang. Indsatser igangsættes april/maj 2012 og er målrettet 13 byer med indbyggere over 50.000, herunder København, Odense, Aarhus og Aalborg.
Gadeplansarbejdere i de store byer kontaktes og undervises.	CMM	Indgår som et led i 'Projekt opsøgende indsatser i udvalgte store byer'.
Den eksisterende arbejdsgruppe om potentielt handlede mindreårige omorganiseres og målrettes.	CMM	Formåls- og reorganiseringsbeskrivelse af arbejdsgruppe bestående af relevante myndigheder forelå i april 2012. Møde i arbejdsgruppen forventes i maj 2012. Derudover etableres der en arbejdsgruppe for fagpersoner, der arbejder direkte med mindreårige potentielle ofre for menneskehandel, eksempelvis Røde Kors repræsentanter og kommunale sagsbehandlere.

Udbygge det opsøgende arbejde omkring tvangsarbejde

Aktivitet	Ansvarlig	Status for implementering
Yderligere fokus på afdækning af forekomsten af menneskehandel til tvangsarbejde.	CMM	I 2011 offentliggjorde CMM to undersøgelser om menneskehandel til tvangsarbejde: "Menneskehandel i den grønne sektor – en undersøgelse af migrations- og arbejdsvilkårene for migrantarbejdere i landbrug og gartneri i Danmark" og "Menneskehandel i rengøringsbranchen? – en kvalitativ undersøgelse af migrations- og arbejdsvilkårene for en gruppe migrantarbejdere i Danmark". Af begge undersøgelser fremgår, at grupper af migrantarbejdere i Danmark har meget dårlige arbejds- og levevilkår og er udsat for grov udnyttelse. I et enkelt tilfælde i den grønne sektor blev der konstateret menneskehandslignende forhold.
Nye grupper af aktører (særligt arbejdsmarkedsparter) identificeres.	CMM	Nye grupper af aktører er identificeret og kontaktet (se nedenfor). Undervisning er aftalt og planlagt og vil blive udført i 2012.

¹ Center mod Menneskehandel har etableret et nationalt referencesystem bestående af 6 regionale referencegrupper, der refererer til en national referencegruppe. Det regionale referencesystem er et samarbejds- og dialogsystem, der skal sikre vidensdeling på tværs af statslige og ikke statslige aktører og en koordineret støtte til ofre for menneskehandel.

ficeres og undervises.		
Den opsøgende indsats i forhold til potentielle ofre for tvangsarbejde styrkes og systematiseres yderligere.	CMM	CMM har i 2011 taget kontakt til og etableret samarbejde med Københavns politis udlændingekontrolgruppe (UKG), der laver aktioner rettet mod ulovligt arbejde og ulovligt ophold. Også samarbejdet med politiet i andre dele af landet har i stigende grad fokus på tvangsarbejde. Det landsdækkende referencesystem ² har udvidet kredsen af deltagere til også at omfatte repræsentanter med relevans for arbejdsmarkedsforhold og skærper opmærksomheden mod de områder og brancher, der kunne være i risiko for menneskehandel til tvangsarbejde i den pågældende region. CMM har kontakt til dele af fagbevægelsen, især i de brancher, hvor risikoen forventes at være høj. Dette arbejde skal intensiveres, når arbejdsgruppen om tvangsarbejde udvider sit mandat (se nedenfor). Endelig har de opsøgende medarbejdere i CMM og i NGO'er med tilknytning til CMM fokus på handel til tvangsarbejde, der har resulteret i at flere identificeres som ofre for tvangsarbejde (se statistik).
Arbejdsgruppe om tvangsarbejde nedsættes, hvor relevante myndigheder og andre aktører deltager.	CMM	I 2011 tog CMM initiativ til etablering af en arbejdsgruppe omkring menneskehandel til tvangsarbejde. I gruppen er repræsentanter for Udlændingestyrelsen, Arbejdstilsynet, SKAT, Rigspolitiets nationale efterforskningscenter NEC og Styrelsen for fastholdelse og Rekruttering. Formålet er at sikre rammerne for et tværgående myndighedssamarbejde mellem parterne, således at myndighederne lever op til regeringens mål om at udbygge det opsøgende arbejde omkring tvangsarbejde. Samarbejdet skal sikre, at myndighederne har den fornødne viden om menneskehandel til tvangsarbejde og den nødvendige kontakt for at reagere hurtigt og koordineret, såfremt der iagttages tegn på menneskehandel. Efter enighed om og indgåelse af en samarbejdsaftale skal gruppen udvides med arbejdsmarkedets parter.

Ofre for menneskehandel får optimal støtte

Sikre, at alle ofre får tilbud om individuel støtte og beskyttet botilbud, mens de opholder sig i Danmark

Aktivitet	Ansvarlig	Status for implementering
-----------	-----------	---------------------------

² Det regionale referencesystem er et samarbejds- og dialogsystem, der skal sikre vidensdeling på tværs af statslige og ikke statslige aktører og en koordineret støtte til ofre for menneskehandel. Systemet består af seks regionale referencegrupper, der refererer til en national referencegruppe.

Der etableres et beredskab med indkvarteringsmulighed for eventuelle mandlige ofre for menneskehandel ³ .	CMM/Udlændingestyrelsen (US)	Mandlige ofre for menneskehandel under US' forsørgelse har mulighed for indkvartering i asylcentre drevet af Røde Kors. Der er taget kontakt til Center for Krisecentre i Københavns kommune med henblik på, at etablere alternative bomuligheder for mænd og forskellige modeller er drøftet. Aftale forventes indgået medio 2012. Det kan i nogle tilfælde være hensigtsmæssigt at indkvartere under mere private former fx på hotel, og mulighederne her efterprøves.
Præcisering af de støttemuligheder, der tilbydes de forskellige grupper af ofre, herunder ofre (kvinder, mænd og mindreårige) med henholdsvis lovligt og ulovligt ophold i Danmark.	CMM	Dette arbejde er planlagt til sidste halvdel af 2012
Rådgivende støttetilbud til ofre med opholdstilladelse udarbejdes med henblik på etablering af en ny tilværelse i Danmark.	CMM	Dette arbejde er planlagt til sidste halvdel af 2012
Vejledningen af handlede udlændinge om deres muligheder, herunder f.eks. for at søge asyl, hvis de pågældende frygter forfølgelse i hjemlandet, eller opholdstilladelse på andet relevant grundlag, om tilbud i refleksionsperioden og om indholdet af den forberedte hjemsendelse, vil blive styrket yderligere, og nye kommunikationsformer vil blive forsøgt.	CMM	Nye materiale og nye kommunikationsformer i form af fortællende billedmateriale og filmklip er udviklet/i færd med at blive udviklet i forbindelse med den forberedte hjemsendelse som omtalt tidligere i afsnittet "Nye kommunikationsformer målrettet potentielle ofre for menneskehandel udvikles" under "Ofre for menneskehandel identificeres". Bl.a. på baggrund af kontakter etableret ved det intensiverede samarbejde med relevante hjemsendelseslande udført af CMM i 2011 har det i en række tilfælde med held været forsøgt at koble hjemvendende direkte til kontaktperson i hjemlandet fx via Skype. Hjemvendende til fx Thailand, Rumænien, Litauen og Nigeria har haft stort udbytte af metoden, der udvikles yderligere.

³ På lige fod med andre udlændinge har handlede mænd allerede i dag mulighed for indkvartering på asylcenter eller privat. Beredskabet, der påtænkes iværksat, skal være for de identificerede ofre, der ikke hører under Udlændingestyrelsens forsørgelse eller som ønsker en anden form for indkvartering end på et asylcenter eller privat.

		Vejledning om muligheder for at søge ophold indgår i de udredende samtaler. Materiale hertil udvikles senere. i løbet af efteråret 2012.
Rigspolitiets vejledning på området ændres med henblik på at sikre kendskab til muligheden for, at potentielt handlede kvinder (dvs. før Udlændingesservice har taget stilling til handelsspørgsmålet) i medfør af udlændingeloven kan anbringes på krisecenter.	Rigspolitiet	Rigspolitiets vejledning på området er ændret.

Målrette den forberedte hjemsendelse så en større andel af de identificerede ofre tager imod tilbuddet

Aktivitet	Ansvarlig	Status for implementering
Der laves en uddybende evaluering af den forberedte hjemsendelse.	Justitsministeriet i samarbejde med Udlændingestyrelsen, Ligestillingsministeriet samt Center mod Menneskehandel	Efter gennemførelse af en udbudsrunde har Justitsministeriet den 2. marts 2012 skrevet kontrakt med Rambøll, som vil forestå evalueringen. Evalueringen skal foreligge medio juli 2012.
Afhængig af resultatet af evalueringen justeres den forberedte hjemsendelse.	Justitsministeriet i samarbejde med Udlændingestyrelsen, Ligestillingsministeriet samt Center mod Menneskehandel	Afventer evalueringen.
Succeshistorier om forberedt hjemsendelse indsamles og formidles til ofre. Informationerne gøres tilgængelige allerede i det opsøgende arbejde.	CMM	Billedmaterialer og filmklip til dette formål er omtalt tidligere i afsnittet "Nye kommunikationsformer målrettet potentielle ofre for menneskehandel udvikles" under "Ofre for menneskehandel identificeres. Der arbejdes videre med indhentning succeshistorier fra flere hjemsendelseslande.

Efterspørgslen på ydelser fra menneskehandlede i Danmark begrænses

Færre køber ydelser udbudt af ofre for menneskehandel

Side 10

Aktivitet	Ansvarlig	Status for implementering
Kortlægning af prostitutionsefterspørgslen i Danmark med særligt fokus på menneskehandel.	Ministeriet for Ligestilling og Kirke	Processen vedrørende udarbejdelse af en kortlægning af prostitutionsefterspørgslen i Danmark er igangsat. Kortlægningen forventes offentliggjort i starten af 2013 ⁴ .

Erfaringer fra andre lande om, hvordan man mest effektivt kan kommunikere til potentielle kunder med henblik på at begrænse prostitutionsefterspørgslen i forhold til ofre for menneskehandel, afdekkes.	CMM	Er endnu ikke systematisk afdækket.
Der udarbejdes på baggrund heraf en kommunikationsstrategi for kommunikationen i fremtidige kampagner om menneskehandel.	CMM	Se ovenstående.
Oplysnings- og forebyggelseskampagner rettet mod den brede befolkning om menneskehandel iværksættes.	CMM	I november 2011 er der gennemført en kampagne "Ud med bagmændene" primært rettet mod yngre mænd og sekundært befolkningen generelt. Kampagnen havde til formål at begrænse efterspørgslen efter handlede kvinder og på lang sigt reducere omfanget af menneskehandel til prostitution ved at oplyse primært unge 18 til 25-årige mænd om forekomsten af handel med kvinder til prostitution og bl.a. bevidstgøre dem om, at tvangsforhold ikke nødvendigvis er synlige.
Oplysnings- og informationsindsats i forhold til unge piger og drenge om	CMM	Som et delelement i kampagnen "Ud med bagmændene" blev hjemmesiden www.ud-med-bagmaendene.dk lanceret. Hjemmesiden er delvist revideret med henblik på fremover at fungere som en informationsplatform om

⁴ SFI offentliggjorde i 2011 en kortlægning af prostitutionsområdet. Kortlægningen indgår som vidensgrundlag for det satspuljefinansierede initiativ Exit Prostitution. Exit Prostitution har til formål at støtte og hjælpe udsatte prostituerede, mens de er i prostitution og tilbyde en vej ud til de, der ønsker at forlade prostitution. Exit Prostitution er første forsøg på at samle eksisterende viden og udvikle en ny evidensbaseret model, der kan effektivisere indsatsen.

menneskehandel iværksættes.		menneskehandel til unge med tekster, videoklip og test. Yderligere formidling målrettet unge vil blive igangsat i 2013.
-----------------------------	--	---

Menneskehandel forebygges internationalt

Bekæmpelse af menneskehandel indgår i Danmarks internationale samarbejde, herunder i udviklingsbistanden

Aktivitet	Ansvarlig	Status for implementering
Mulighederne for at yde støtte til udviklingsprojekter, der fokuserer på at hjælpe hjemsendte handlede kvinder i hjemlandet, undersøges.	Udenrigsministeriet (UM)	Danmark bevilligede i 2011 5 mio. kr. til UNFPA's projekt til støtte for rehabilitering af kvinder og piger udsat for menneskehandel i Nigeria. Bevillingen strækker sig fra 2012-2014. Projektet støtter kapacitetsopbygning af de nationale statsinstitutioner og civilsamsfundsorganisationer med ansvar for bekæmpelse af menneskehandel og rehabilitering af ofre udsat herfor. Den danske støtte til UNFPA's projekt er øremærket til følgende: <ul style="list-style-type: none">• Udvikling af en integreret national handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel.• Evaluering og udvikling af procedurer og regler hos de respektive myndigheder, som overholder menneskerettighederne og sikre ligestilling.• I samarbejde med IOM at kapacitetsudvikle Nigerias immigrationsservice, politi, stævningmænd m.fl. i afhøringsmetoder for ofre for menneskehandel m.v.
På baggrund af de gode erfaringer om screening af visumansøgninger fra ambassaden i Bangkok ("Projekt Thailand") vil Rigspolitiet udbrede denne viden i forbindelse med kurser og foredrag.	Rigspolitiet	Rigspolitiet har været i dialog med Udenrigsministeriet og afventer nu udspil derfra.
Der gennemføres en ny træning i viden om menneskehandel for ambassadeansatte fra forskellige relevante ambassader i København	UM i samarbejde med CMM	Der har ikke i 2011 været afholdt kursus. Der har i alt til dato været afholdt 4 kurser.

Det europæiske ligestillingsinstitut (EIGE) i Vilnius bruges til at styrke det internationale/europæiske samarbejde på området.	Ministeriet for Ligestilling og Kirke	Ministeriet for Ligestilling og Kirke er i løbende dialog med EIGE om, hvordan ligestillingsinstituttets ressourcer kan bruges til at styrke det europæiske/internationale samarbejde på området.
Evt. fortsættelse af det under naboskabsprogrammet finansierede projekt til bekæmpelse af menneskehandel. Muligvis med andre aktiviteter.	UM	<p>Anti-trafficking programmet i det østlige og sydøstlige Europa (Ukraine, Hviderusland og Moldova) under Naboskabsprogrammet er forlænget med en konsolideringsfase (fase III) i 2012 – 2013 med et samlet budget på 15 millioner DKK.</p> <p>Partnerne er fortsat International Organisation of Migration (IOM) og lokale NGO'er, herunder La Strada, der opererer i alle tre lande.</p> <p>Programmet bygger videre på resultater og erfaringer fra de første to faser og har følgende overordnede formål:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Lovgivningsrammen for NRM (National Referral Mechanism) skal være i overensstemmelse med internationale standarder, ligesom den vedtages og fremmes af nøgleinteressenterne.2. Der skal blandt statslige og ikke-statslige aktører være tilstrækkelig kapacitet – menneskelig og institutionel – til at identificere og hjælpe ofre for menneskehandel.3. Eksterne og interne NRM monitoring og evaluering samt kvalitetssikring skal være på plads.
Under Østersørådets Task Force til bekæmpelse af menneskehandel ydes et dansk bidrag til gennemførelse af projekt om oplysning om og træning for relevante aktører i menneskehandel til tvangsarbejde.	Ministeriet for Ligestilling og Kirke	Det danske bidrag til projektet vil udgøre en del af projektet, der også har søgt støtte af EU. Ministeriet for Ligestilling og Kirke har modtaget en ansøgning fra Østersørådets Task Force og afventer svar på den del af projektet, der er søgt støtte til i EU.

Retsforfølgelse af bagmændene

Aktivitet	Ansvarlig	Status for implementering
<p>Der udarbejdes nærmere retningslinjer til anklagemyndigheden for, hvornår der kan meddeles tiltalefravalg til ofre for menneskehandel for overtrædelser knyttet til, at de pågældende er handlede.</p>	<p>Rigsadvokaten</p>	<p>Rigsadvokaturen er ved at udarbejde de pågældende retningslinjer og forventer, at de vil blive offentliggjort i løbet af foråret 2012.</p>
<p>I lyset af Straffelovrådets kommende redegørelse om straffelovens kapitel 24 om forbrydelser mod kønssædeligheden overvejes det, om der er anledning til at gennemføre ændringer af straffelovens bestemmelser om rufferi og anden form for bagmandsvirksomhed i relation til prostitution.</p>	<p>Justitsministeriet</p>	<p>Straffelovrådets arbejde forventes at være afsluttet kort tid efter sommerferien 2012.</p>
<p>I lyset af Europaparlamentets og Rådets direktiv af 21. marts 2011 om bekæmpelse af menneskehandel overvejes det, om der er anledning til at gennemføre ændringer af straffelovens bestemmelser om menneskehandel.</p>	<p>Justitsministeriet</p>	<p>Folketinget vedtog den 20. marts 2012 et lovforslag om udvidelse af straffelovens bestemmelse om menneskehandel.</p> <p>Med lovændringen bringes dansk straffelovgivning i overensstemmelse med det nye EU-direktiv om menneskehandel.</p> <p>Lovændringen indebærer, at definitionen af menneskehandel udvides sådan at det element i definitionen, som angår ”udnyttelse” fremover også omfatter udnyttelse af en handlet persons strafbare handlinger.</p> <p>Endvidere indebærer lovændringen, at danske statsborgere og personer, der har fast ophold her i landet, kan retsforfølges ved de danske domstole for menneskehandel begået i udlandet, selv om handlingen ikke også er strafbar efter lovgivningen på gerningsstedet (det vil sige, at der ikke længere stilles krav om dobbelt strafbarhed).</p> <p>Herudover forhøjes strafferammen fra 8 til 10 års</p>

		fængsel.
Der sættes øget fokus på undervisning og træning af dommere, anklagere og forsvarsadvokater.	Rigsadvokaten fsva. anklage- myndigheden. CMM	Rigsadvokaturen er ved at revidere de eksisterende retningslinjer for anklagemyndighedens håndtering af sager om menneskehandel. Herudover vil relevante problemstillinger blive drøftet i Fagudvalget om Personfarlig Kriminalitet, hvor anklagere fra alle politikredse er repræsenteret. Endvidere vil udlændingelovens § 26 a om afgørelse om udvisning af ofre for menneskehandel indgå i undervisningen på Rigsadvokatens kursus om udvisning af udlændinge. Kurset er målrettet anklagere og udbydes ca. en gang om året. Dommere undervises i menneskehandel til prostitution og tvangsarbejde på Domstolsakademiet under Domstolsstyrelsen i løbet af 2012. Derudover inviteres dommere og anklagere til arrangement på Politiskolen med visning af undervisningsfilm og oplæg om bl.a. menneskehandel til tvangsarbejde.
Oplysninger om politiets aktiviteter inden for bekæmpelse af menneskehandel udbrede til alle relevante aktører på området.	Rigspolitiet	Rigspolitiet afholder årligt to møder i følgegruppen for politiets indsats mod prostitutionens bagmænd, hvor der bl.a. bliver gjort rede for status vedrørende den politimæssige indsats. Alle relevante aktører på området inviteres til disse møder. Det sidste møde i følgegruppen blev afholdt i december 2011.

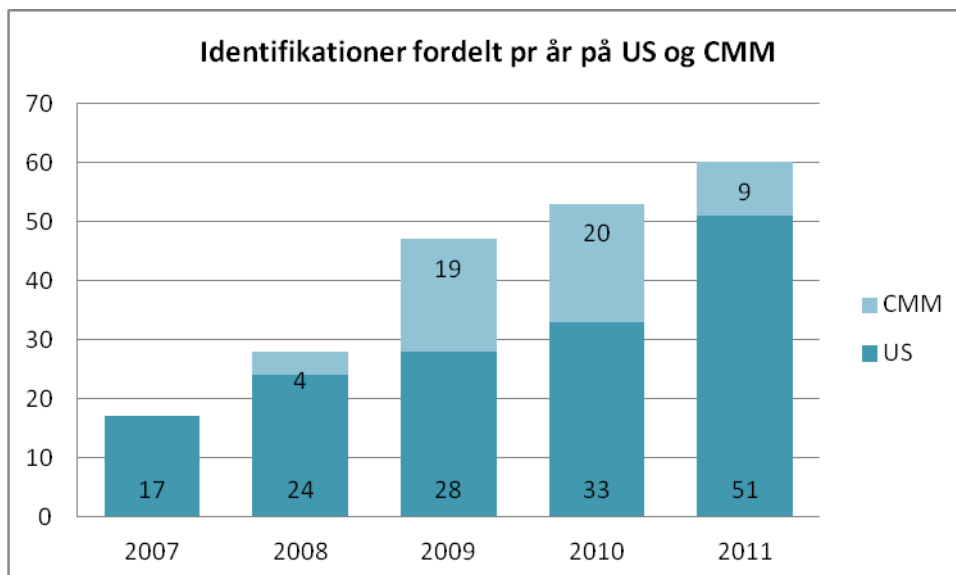
Statistiske opgørelser

Side 15

I dette afsnit præsenteres forskellige statistikker, der kan være med til at skabe et overblik over omfanget af handel med mennesker nationalt og internationalt og konkrete resultater af indsatsen til bekæmpelse af menneskehandel, såsom antal identificerede ofre, antal retsfulgte bagmænd og antal gennemførte hjemsendelser etc.

Identifikationer

I 2011 er 60 personer officielt vurderet som ofre for menneskehandel; 51 af Udlændingestyrelsen (US) og ni af Center mod Menneskehandel (CMM).

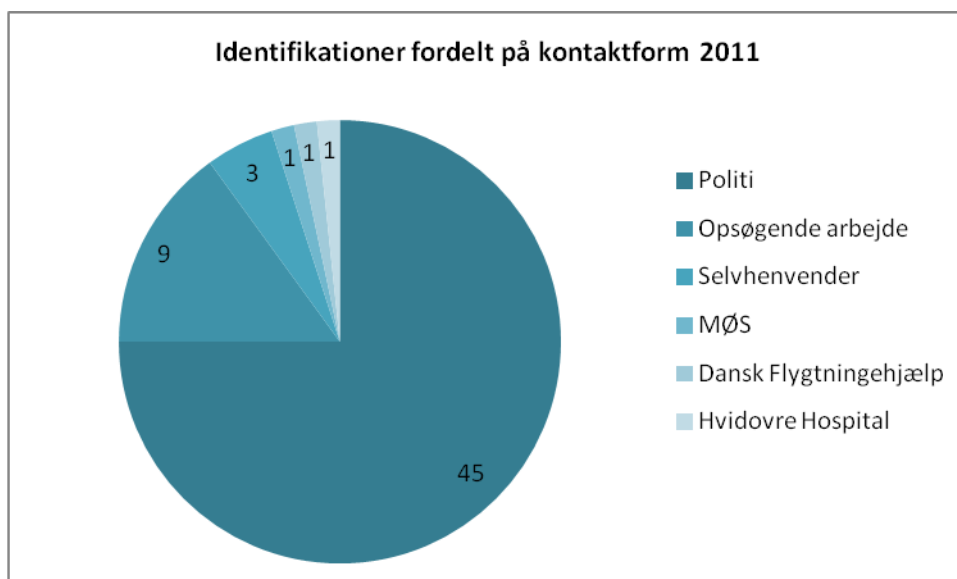

Figur 1: Antal identifikationer fordelt pr år på CMM og US

Udlændingesservice træffer afgørelser om menneskehandel, når det drejer sig om asylansøgere og udlændinge *uden* lovligt ophold i Danmark. Center Mod Menneskehandel træffer afgørelser, når det drejer sig om personer *med* lovligt ophold i Danmark.

Identifikationer fordelt på kontaktform

Omkring $\frac{3}{4}$ af de personer, der officielt er vurderet handlet til Danmark, er mødt i forbindelse med politiets indsats. Af de resterende er langt de fleste mødt i forbindelse med det opsøgende arbejde.

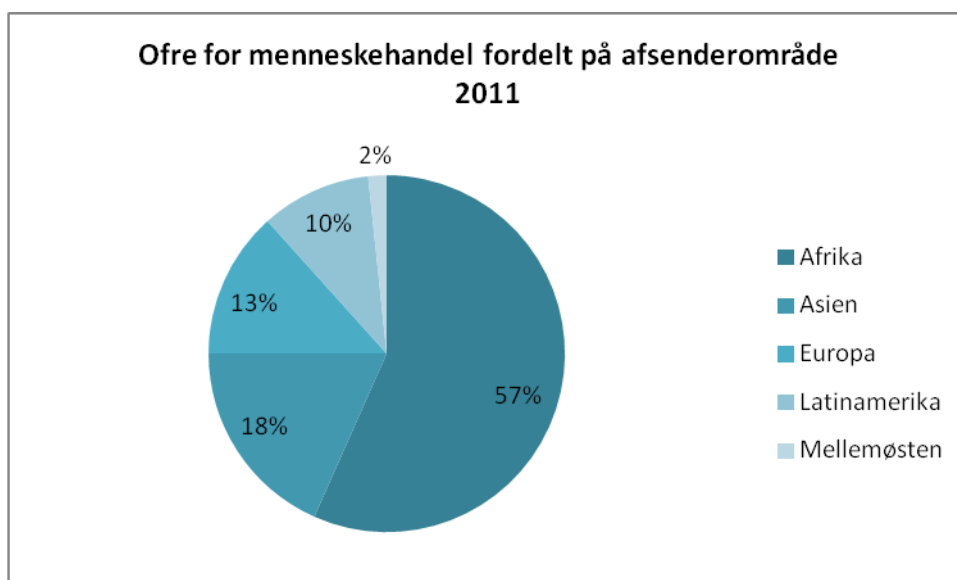
Figur 2: Identifikationer fordelt på kontaktform 2011

Identifikationer fordelt på nationaliteter

De officielt vurderede ofre for menneskehandel har oprindelse i 16 forskellige lande, hvoraf omkring halvdelen er afrikanske lande.

Personer fra Afrika udgør mere end 50 pct. af det samlede antal. Herefter følger Asien med 18 pct., Europa med 13 pct. og Latinamerika med ti pct.

For første gang er der i 2011 identificeret en person fra Mellemøsten.

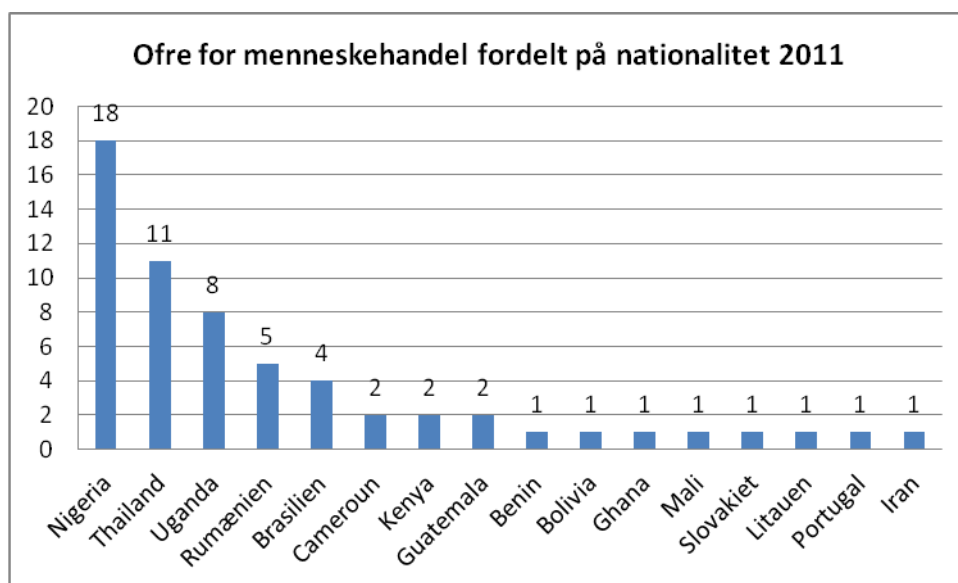

Figur 3: Ofre for menneskehandel fordelt på afsenderområde 2011

Nigeria er det land, der fylder mest i statistikken med 18 personer vurderet handlet til Danmark, svarende til omkring 1/3 af det samlede antal. Med 11 personer udgør Thailand omkring 1/6 og Uganda udgør omkring 1/8 med otte personer. Sammen med Rumænien og Brasilien, med henholdsvis fem og fire ofre for menneskehandel, udgør ovennævnte de enkelte lande, hvorfra der er flest identificerede ofre for menneskehandel. Herudover er opgørelsen på nationaliteter præget af få handlede fra mange forskellige lande.

Side 17

Figur 4: Ofre for menneskehandel fordelt på nationalitet 2011

Identifikationer fordelt på udnyttelsesform og køn

56 personer, svarende til 93 pct. af de vurderede ofre for menneskehandel, er handlet til prostitution.

Handel til tvangsarbejde og handel til kriminalitet fylder ganske lidt i statistikken for 2011, med tre handlet til tvangsarbejde og to til kriminalitet.

Af de 56, der er handlet til prostitution, er 54 kvinder og to transkønnede.

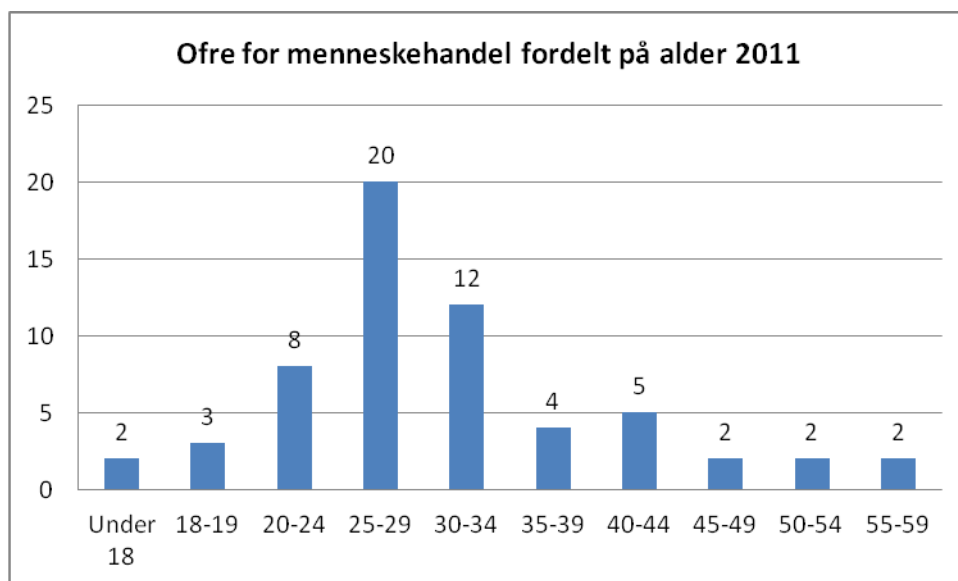
Tre kvinder – heraf én mindreårig – er identificeret som ofre for menneskehandel til tvangsarbejde – to i form af husarbejde og én i form af rengøring på kontorer og skoler. To kvinder er handlet til kriminalitet.

Der er i 2011 ikke identificeret mandlige ofre for menneskehandel. Det bemærkes dog, at to mænd i 2010 og én mand i 2009 blev vurderet handlet.

Identifikationer fordelt på alder

Aldersmæssigt fordeler de identificerede ofre for menneskehandel sig fra 16-59 år med en gennemsnitsalder på omkring 30 år på identifikationstidspunktet.

Størstedelen er i alderen 20-35 år.

Figur 7: Ofre for menneskehandel fordelt på alder 2011

Gennemsnitsalderen varierer for de forskellige nationalitetsgrupper, men som det er set tidligere, har personer fra Europa den laveste gennemsnitsalder på identifikationstidspunktet.

Gennemsnitsalder

Latinamerika: 26-51 år, med en gennemsnitsalder på 37,6 på identifikationstidspunktet.

Asien: 25-59 år, med en gennemsnitsalder på 33,4 på identifikationstidspunktet.

Afrika: 16-58 år, med en gennemsnitsalder på 30 på identifikationstidspunktet.

Europa: 19-40 år, med en gennemsnitsalder på 25,8 på identifikationstidspunktet.

Mindreårige

Der er i 2011 foretaget menneskehandelsinterviews med 80 mindreårige i regi af Røde Kors. Via det øvrige opsøgende sociale arbejde er der etableret kontakt til ganske få mindreårige.

To mindreårige er vurderet handlet i 2011.

Begge er piger fra Afrika, på henholdsvis 16 og 17 år. Den ene af pigerne blev udnyttet til husarbejde og blev identificeret i forbindelse med opsøgende arbejde i Røde Kors regi; den anden blev udnyttet i prostitution og blev identificeret i forbindelse med politiets indsats.

Forløb efter identifikation

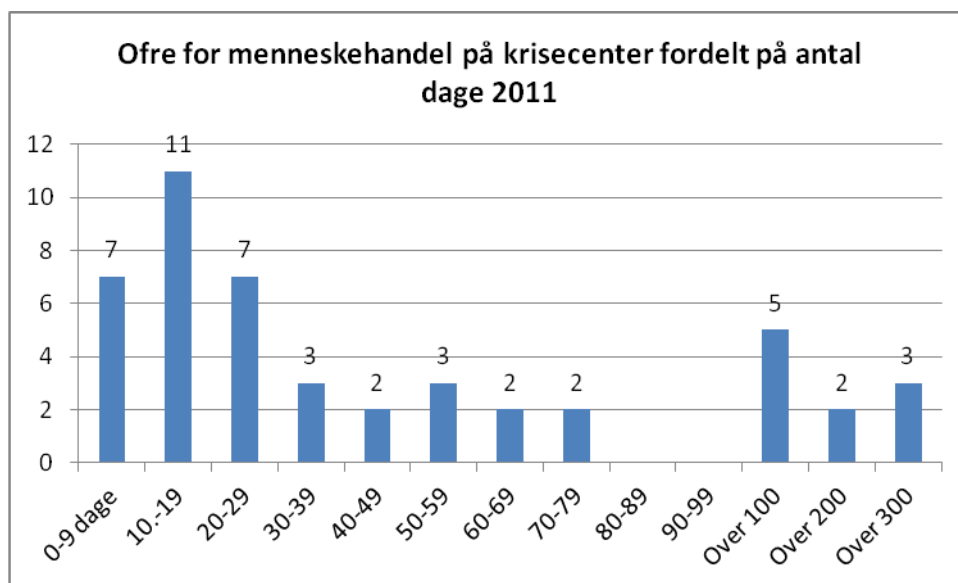
Alle personer, der er identificeret som ofre for menneskehandel, har fået tilbud om støtte under handlingsplanen. Nogle har afslået tilbud, andre har taget imod og er efterfølgende forsvundet/trådt ud af tilbud, mens endnu andre har taget imod en forberedt hjemsendelse eller anden form for støtte i forbindelse med hjemrejse.

Ophold på krisecentre

47 personer, som er vurderet handlet i 2011, blev indkvarteret på krisecenter (RI's krisecenter, Røde Kors Kvindecenter og krisecentre under LOKK). Heraf havde 15 fortsat ophold ved årets udgang. Ca. 53 pct. var indkvarteret på krisecenter op til en måned, mens ca. 21 pct. var indkvarteret 100 dage eller derover.

Side 19

Figur 8: Ophold på krisecenter fordelt på antal dage 2011

Fem personer blev privat indkvarteret efter identifikation. Tre var fortsat indkvarteret ved årets udgang, én er efterfølgende forsvundet og én er rejst hjem på egen hånd.

Forberedte hjemsendelser

Udlændingestyrelsen har oplyst, at der i 2011 blev gennemført 12 forberedte hjemsendelser af personer, som Udlændingestyrelsen har vurderet som værende udsat for menneskehandel (heraf 11 personer, som blev vurderet handlet i 2011, og 1 person, som er blevet vurderet handlet i 2010).

Udlændingestyrelsen har endvidere oplyst, at af de udlændinge, som Udlændingestyrelsen i 2011 vurderede som værende udsat for menneskehandel, har 13 indtil videre gennemført en forberedt hjemsendelse, heraf to i 2012.

Endelig har Udlændingestyrelsen oplyst, at der ikke føres statistik over forberedte hjemsendelser, som afbrydes, f.eks. fordi den pågældende udlænding alligevel ikke ønsker at tage imod tilbuddet. Det er derfor ikke muligt at oplyse, hvor mange forberedte hjemsendelser, der reelt har været sat i gang.

Det bemærkes, at oplysningerne er baseret på en manuel gennemgang af sager og således kan være behæftet med nogen usikkerhed.

Udover antallet ofre, der har taget imod en forberedt hjemsendelse via IOM, har tre personer modtaget støtte til at rejse hjem via CMM/Social organisation, mens fire efter eget ønske er sendt hjem via politiet, og tre er rejst hjem på egen hånd.

Rigspolitiets opgørelse over antallet af sigtelser og afgørelser efter straffelovens § 262a januar – december 2011:

Sigtelser		21
Alle afgørelser		15
Heraf fældende afgørelser	Dom	6
	Delvis betinget dom	3
I alt		9

Note: Opgjort pr. 1. marts 2012.

Opgørelsen af sigtelser og afgørelser er baseret på samtlige tilfælde, hvor der henholdsvis er rejst en sigtelse eller truffet en afgørelse i den pågældende periode. Det betyder, at i de tilfælde, hvor der rejses flere sigtelser på samme anmeldelse, indgår samtlige sigtelser i opgørelsen. Herudover medtages samtlige sigtelser, der er rejst i den periode, som opgørelsen vedrører, og ikke kun de sigtelser, der vedrører anmeldelser, der er optaget i samme periode. Tilsvarende er gældende for opgørelsen af afgørelser.

Der tages forbehold for eventuelle indtastningsfejl. I øvrigt skal det bemærkes, at opgørelserne løbende opdateres, således, at der kan tages højde for korrektioner og nye registreringer mv.